

Forslag til ny struktur for sprogvurdering i børnehaveklasserne

Folkeskoleforligskredsen indgik den 29. oktober 2021 aftale om fremtidige evaluering- og bedømmelsessystem i folkeskolen. Som en del af aftalen er det besluttet, at der skal udvikles et forbedret nationalt sprogvurderingsredskab med afsæt i *Sprogvurdering 3-6* og *Sprogprøven*. Det nye sprogvurderingsredskab bliver obligatorisk for alle kommuner at anvende og vil blive stillet til rådighed på sprogvurdering.dk ved skolestart 2024/2025. Sprogvurderingsredskabet skal give en systematisk og ensartet vurdering af elever overalt i landet, samtidig med at det over tid kan bidrage med viden om sammenhængen mellem elevernes sproglige udfordringer og faglig udvikling senere hen.

I dag anvendes et sprogvurderingsredskab i børnehaveklassen, som er udviklet i Ishøj Kommune og sprogvurderingen foretages af tale-hørerkonsulenterne i Center for Børn og Forebyggelse (CBF). I forbindelse med indførelsen af det nye obligatoriske sprogvurderingsredskab foreslår Center for Dagtilbud og Uddannelse (CDU) en ny struktur for sprogvurderingen i børnehaveklassen.

Beskrivelse af sprogvurderingsværktøjet *Sprogvurdering 3-6*

Sprogvurdering 3-6 er ét sammenhængende materiale, hvor flere deltests går igen på tværs af aldersgrupper. Det gør det muligt at følge op på indsatsens effekt indenfor udvalgte områder. Materialet kan anvendes til alle aldersgrupper i børnehaven og i børnehaveklassen. Sprogvurdering 3-6 gør det muligt at følge den sproglige udvikling hos alle børn mellem tre og seks år og at identificere det enkelte barns sproglige udfordringer og ressourcer.

Følgende aspekter af talesproglige kompetencer indgår: sprogforståelse, ordforråd, kommunikative strategier. Følgende aspekter af før-skriftlige kompetencer indgår: rim, opmærksomhed på skrift, bogstavkendskab, opdeling af ord, forlyd. Sprogvurderingen gennemføres i begyndelsen af skoleåret i børnehaveklassen. Formålet er, at sprogvurderingsresultatet kan bidrage til, at undervisningen imødekommer både klassens og den enkelte elevs sproglige kompetencer og forudsætninger fra begyndelsen af skoleåret. Sprogvurderingen gennemføres som en klassesettest af alle eleverne. Hvis eleven scorer lavt i klassesettesten gennemføres en supplerende individuel test.

I testen er der en score på tre niveauer af behov for indsats:

1. Særlig indsats
 - En særlig målrettet indsats, evt. med inddragelse af relevante fagpersoner.
2. Fokuseret indsats
 - Øget fokus på den specifikke sproglige udfordring i det daglige pædagogiske arbejde
3. Generel indsats
 - Videreførelse af den almindelige sprogpædagogiske indsats

For yderligere information om Sprogvurdering 3-6:
<file:///C:/Users/spo/Downloads/Vejledning%20til%20Sprogvurdering%203%206%20December%202019.pdf>

Sprogvurdering 3-6 anvendes allerede i dag i dagtilbuddene. Værktøjet understøttes IT-mæssigt af Rambøll, som i dag anvendes i dagtilbud og CDU har besluttet at udvide IT understøttelsen så den også kan gælde på skoleområdet.

Formålet med en ny struktur er,

- at sikre en sammenhængende og målrettet sprogindsats på tværs af dagtilbud og skole. Dagtilbuddene anvender i dag *Sprogvurdering 3-6*. Med et nyt materiale til børnehaveklassen der bl.a. tager afsæt heri, får dagtilbud og børnehaveklassen et sammenhængende forskningsbaseret materiale til at vurdere det enkelte barns sprogudvikling, som grundlag for at understøtte barnets sprogtilegnelse og til målrettet at tilrettelægge systematiske pædagogiske indsatser også på tværs af tilbuddene.
- at styrke samarbejde med tale-høre konsulenterne om sprogindsatsen for de børn som har de største sproglige udfordringer
- at skabe en mere direkte sammenhæng mellem sprogvurderingen i børnehaveklassen og risikotesten for ordblindhed.

Forslag til ny struktur

Med afsæt i ovenstående foreslås det,

- at læsevejlederen på skolerne fra skoleåret 2023/24 gennemfører klassesetsten i børnehaveklasseleverne med sprogvurdering 3-6. Det første år gennemfører konsulent for sprog, læsning og skrivning testen på skolerne i samarbejde med læsevejlederen og indleder det opfølgende arbejde med resultaterne.
- at læsevejlederen gennemgår og drøfter resultaterne af sprogvurderingen for den enkelte klasse i samarbejde med børnehaveklasselederen og skolens tale-/høre konsulent.
- at tale-/høre konsulenten gennemfører individuelle test af de elever der placerer sig i kategorien "særlig indsats" og drøfter resultatet med skolens læsevejleder med henblik på tilrettelæggelse af en særlig målrettet indsats, evt. med inddragelse af relevante fagpersoner
- at læsevejlederen gennemfører individuelle test med elever i "fokuseret indsats" med henblik på øget fokus på den specifikke sproglige udfordring i det daglige pædagogiske arbejde
- at der afholdes en tværfaglig sprogkonference på skolerne i umiddelbar forlængelse af sprogvurderingen. Se herunder om opfølgning på sprogvurderingen.

Før opstart deltager læsevejlederne, børnehaveklasselederne og tale-høre konsulenterne sammen med personale fra dagtilbud i 3 timers kursus med det formål at styrke samarbejdet om sprog på tværs af faggrupper, og sætte fokus på den gode overlevering og det gode brobyggende arbejde i forhold til sammenhængende overgange og fokuspunkter i Rambøll.

Opfølgning på sprogvurderingen

Den opfølgende indsats planlægges foregår i tre trin.

Trin 1: Sprogkonferencen

En tværfaglig sprogkonference som afholdes i umiddelbar forlængelse af sprog-vurderingen i børnehaveklassen med deltagelse af en leder, skolens læsevejleder, børnehaveklasselederen og konsulenten for sprog, læsning og skrivning. Tale-/høre-konsulenten deltager i konferencen i forhold til elever i "særlig indsats" gruppen. På sprogkonferencen drøftes de enkelte elever ud fra den aktuelle sprogvurdering og med baggrund i den viden om barnet, der allerede foreligger. Vigtige elementer på konferencen er:

- at kvalificere data
- at opdage og konferere tidlige risikotegn på senere afvigende læseudvikling
- at pege på tværfaglige sprogstimulerende indsatser
- at kvalificere samarbejdet mellem samtlige aktører omkring barnet

Trin 2: Inddragelse af forældrene

Resultaterne og eventuel opfølgende indsats fremlægges og drøftes med forældrene ved en skole-hjem-samtale. Resultaterne anvendes som afsæt for at inddrage forældrene i en dialog om barnets sprog og betydningen af sproglig stimulering i hjemmet. Efter behov anbefales og introduceres forældrene til konkrete sprogunderstøttende strategier som de kan bruge derhjemme målrettet barnets behov. Børnehaveklasselederen kan invitere skolens læsevejleder eller tale-/høre-konsulent til enkelte samtaler efter behov.

Trin 3: Samarbejde med dagtilbuddene om udvikling af sprogarbejdet

Læsevejlederen, konsulenten for sprog, læsning og skrivning, relevante pædagoger og evt. ledere fra dagtilbuddene drøfter resultaterne fra sprogvurderingen i børnehaveklassen med henblik på:

- at identificere særlige eksemplariske sprogindsatser fra dagtilbuddene
- at drøfte hvilke særlige sproglige vanskeligheder der er behov for at fokusere særligt på og som der derfor i fællesskab skal udvikles indsatser for.

I eventuelle tilfælde hvor der er stor forskel på sprogvurderingen i børnehaven og børnehaveklassen (positiv såvel som negativ progression) gennemgås sprogvurderingerne med samtykke med forældre med henblik på at identificere hvad der er sket i perioden fra børnene, forlod børnehaven til sprogtesten i børnehaveklassen er gennemført.

Det er lederen af dagtilbuddet der afgør hvem fra dagtilbuddet der deltager i møderne.